

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878
NO. 221. — ŠTEV 221.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 21, 1933. — ČETREK, 21. SEPTEMBRA 1933

TELEFON: CHelsea 3-3878
VOLUME XLII. — LETNIK XLII

NA KUBI JE IZBRUHNILA DRŽAVLJANSKA VOJNA

KRVAVI SPOPADI SO NA DNEVNEM REDU, POLEG VSEGA TEGA JE PA IZBRUHNILA TUDI MALARIJA

Delavci so zaprli svoje ameriške in kanadske delodajalce. — Washingtonska vlada je nasvetovala inozemcem, naj si poiščejo v pristaniških mestih zavetja. — Vstaškega voditelja so baje obkolili in ujeli. — Lekarnarji nočejo dajati zdravil, ker jim oblasti dolgujejo denar.

HAVANA, Kuba, 20. septembra. — Najbolj vplivni havanski list "El Mundo" je danes objavil na prvi stran iz debelimi črkami: — Državljanska vojna je izbruhnila!

Splošna zmeda se je še povečala, in je na več krajih prišlo do prelivanja krvi.

Da bo mera trpljenja polna, je po raznih mestih ob severni obali izbruhnila malarija. Lekarnarji nočejo dati zdravstvenim oblastim zdravil, ker še stari dolg za zdravila še ni poravnal.

V tovarnah za sladkor v provinci Oriente so zastavkali delavci. Stavkarji so zaprli ameriške in kanadske delodajalce in jih močno zastražili.

Ko je vojaštvo zahtevalo, naj jih izpuste, so postavili štrajkarji okrog tovarne strojne puške ter izjavili, da jim bodo izročili trupla delodajalcev, če jih ne puste pri miru.

V Santiago so vojaki in študentje streljali na povorko, ki so jo priredili komunisti. Več žensko in otrok je bilo ranjenih.

Vstaškega voditelja Juana Blasa Hernandezza so v provinci Camaguey obkolili in ujeli.

Politični položaj v glavnem mestu je neizpremenjen. Opozicijske stranke še vedno čakajo predsednikovega odgovora na ultimatum, ki so mu ga poslale. Predsednik ga je izročil svoji stranki (dijaškemu direktoratu) v presojo. Direktorat je neoficijalno izjavil, da študenti ne bodo dovolili San Martinu odstopiti, četudi bi se sam odločil do tega koraka.

Zastopniki direktorata skušajo pregovoriti armadne častnike, ki so zabarikadirani v hotelu "Nacional", da bi zapustili svojo "trdnjavo". Onim častnikom, ki niso imeli s krvavim režimom bivšega predsed. Machada nobenega opravka, se ne bo nič zgodilo, dočim se bodo morali Machadovi pristaši zagovarjati pred sodiščem.

Po mestu krožijo govorice, da si je bivši predsednik Manuel des Cespedes poiskal zavetja v nekem tukajšnjem poslaništvu.

Iz Gibare poročajo, da je tamkajšnja garnizija sledila vzgledu vstaša Hernandezza in se uprla vladi.

V Puerto Padre bo kmalu zmanjkalo živil. Tudi v Havani bodo kmalu pošle vse zaloge, ker stavkajo skladišni delavci in prevažalci.

Vsi telefonski pogovori so pod strogo cenzuro.

WASHINGTON, D. C., 20. septembra. — Ker je bojazen za varnost ameriških državljanov na Kubi vedno večja, je pozval državni department vse one, ki žive v nevarnih okrajih, naj se čimprej preselijo v pristaniška mesta, kjer bodo pod zaščito ameriških topov.

Državni tajnik Hull je sporočil časnikarjem, da v tem slučaju ne gre za splošno povelje, ampak je prepuščen posameznim konzulom, da ravnajo po svoji previdnosti.

Hull je precej podrobno razpravljal o vedno naraščajočih nemirih v vzhodnem delu otoka. Ameriški konzul je sporočil, da so v nekem premogovniku ameriški državljanji jetniki stavkajočih delavcev.

Tudi položaj v Antilli se je znatno poslabšal. Popolne so začele krožiti govorice, da so se na nekem mestu že iskrcali ameriški mornariški vojaki.

Iz Guantanamo so odplule štiri nadaljne ameriške križarke v razna kubanska pristanišča.

Združene države bodo priznale Rusijo

ZDRUŽENE DRŽAVE IN LIGA NARODOV

Združene države ne bodo vstopile v Ligo narodov. — Države se bodo prejšnjega stališča glede vojnega dolga.

Washington, D. C., 20. septembra. — Washingtonska vlada je zanikala poročilo nekaterih časopisov, da bodo Združene države vstopile v Ligo narodov pri "zadnjih vrstah" in izjavila, da bodo Združene države obdržale svojo dosedanja politika, kar se tiče Lige.

Na tuj pritisk za izpremembo politike v treh važnih mednarodnih vprašanjih povdarja washingtonska vlada naslednje:

1. Združene države bodo ostale izven Lige narodov in ne bodo iskale nikake izpremembe v svojih odnošajih s to organizacijo.

2. Mornariški program se bo izvrševal, kakor je bil izdelan.

3. Stališče glede vojnega dolga ne bo izpremenjeno in dolg bo plačan, kadar bo zapadel.

Vlada je bila nenavadno vznemirjena vsled poročila, da namestnik Združenih držav poslata posebnega zastopnika k Ligi narodov.

Državni tajnik Hull je rekel: — Naša vlada ne namerava nikake izpremembe v svojih političnih odnošajih z Ligo. O tem državni department ni razmišljal in tudi ne namerava razmišljevati.

Vlada še ni odgovorila na angleško priporočilo, ki je prišlo potom posebnega poslanika Normana H. Davisa, da bi bil načrt za grajenje križark opuščen. Anglija je prosila, da bi se ameriške križarke zenačile z angleškimi.

KONEC MLEKARKEGA ŠTRAJKA

Chicago, Ill., 19. septembra. — Ceste, ki vodijo iz severnih krajev države Illinois v Chicago, in po katerih je bil ustavljen dovoz mleka, so zopet proste štrajkarskih piketov in mleko zopet redno prihaja v Chicago.

NEMIRI V AVSTRIJI

Dunaj, Avstrija, 20. septembra. — Vsled velikih nemirov koncem tedna je avstrijsko prebivalstvo zelo razburjeno. Kanceler Dollfuss se je vrnil s kratkih počitnic na deželi in je takoj pričel s posvetovanji z voditelji raznih političnih strank.

V Wolfegg, blizu Linea, so bile ubite tri osebe, dvanajst pa jih je bilo ranjenih v spopadu med nazijci in domobranci, ki se zavzemajo za italijanske fašiste.

Na Koroskem so domobranci z bajonetami ranili več nazijcev, ko je bilo odstavljenih več nazijskih županov.

Na Štajerskem je bil ubit en domobranci.

Kanceler bo v petek odpotoval v Ženevo in bo pred svojih odhodom zastavil vse svoje sile, da poravnava nesporazum med svojimi ministri.

RAZGOVOR O PODONAVSKI FEDERACIJI

Ogrski zunanji minister in Paul Boncour vidita novo upanje za osrednjo Evropo. — Strah pred hitlerizmom bo združil male države.

Paris, Francija, 20. septembra. — Ogrski zunanji minister de Kanya in francoski zunanji minister Paul-Boncour sta razpravljala o gospodarskem položaju podonavskih držav. Pozneje je Kanya imel tudi razgovor z ministrskim predsednikom Daladierom.

Razgovor je bil gospodarskega značaja, ki se je tikal odnošajev med Francijo in Ogrsko, v splošnem pa se je tikal tudi žalostnega položaja v osrednji Evropi. Paul-Boncour je pozneje izjavil, da je ta razgovor že davno nameraval in rekel, da se bo razprava o gospodarskem položaju osrednje Evrope nadaljevala v Ženevi z zastopniki Male antante.

Medtem ko oba ministra nista hotela izdati podrobnosti razgovora, je razširjeno mnenje, da skušata oba ministra doseči, da bi se obnovila razprava o Tardieuovem načrtu, ki priporoča več medsebojnih pogodb podonavskih držav, ki bi slednjič stopile v skupno gospodarsko zvezo. Preteklo leto je ta načrt padel na nerodovita tla zaradi nasprotovanja Nemčije in Italije.

Od tedaj so konference v Stresi, Ottawi in Londonu skušale posredno ali neposredno vplivati na podonavski problem in nobeni konferenci se ni posrečilo skleniti kaj dobrega za osrednjo Evropo.

Konferenca v Stresi, ki je razpravljala izključno o podonavskem vprašanju, je stavila več predlogov in priporočil, toda delegati niso ničesar določnega sklenili.

Ker je sedaj med Francijo in Italijo zavladalo boljše prijateljstvo in ker se vse podonavske države boje hitlerizma ter njihov gospodarski položaj postaja vedno slabši, je sedaj upanje, da bodo države pričele resno razpravljati o izboljšanju gospodarskega položaja, kar je mogoče doseči edino s podonavsko zvezo.

ZIVI S POLOVICO PLJUČ

Baltimore, Md., 19. septembra. — Doris Yost, stara tri leta, iz Keyser, W. Va., je zapustila kliniko Johns Hopkins bolnišnice in odpotovala na svoj dom s polovico svojih pljuč.

Pred nekaj meseci je Doris zbolela in je težko dihala. Domači zdravnik je pregovoril njene starše, da so jo poslali v Johns Hopkins bolnišnico, kjer je dr. William F. Reinhoff dognal, da ji nek izrastek raka ovira dohod zraka v pljuča. Bolezen bi v kratkem času zaprla dihalnik, vsled česar bi se deklica zadušila.

24. julija je dr. Reinhoff odstranil obolelo polovico pljuč. To je prvi slučaj v Združenih državah, da je bila izvršena taka operacija.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

ARETACIJE V NEMČIJI

Nazijci so preiskali stanovanja komunistov. — Aretiranih je bilo okoli 300 oseb. — 50 jih je obdolženih zarote proti državi.

Berlin, Nemčija, 20. septembra. — Okoli 300 oseb je bilo aretiranih, ko so nazijci preiskali stanovanja komunistov v kraju Harz pogorja.

Čez noč je ostalo v zaporih še 70 oseb, medtem ko so bili ostali izpuščeni.

Pri preiskavi je bilo udeleženih okoli 1000 nazijcev in policistov.

V Ulmu je bilo koncem tedna aretiranih 50 mož. Policija jih dolži zarote proti državi, medtem ko se skrivajo pod zaščito izobraževalnega društva.

V tej skupini je mnogo izobraženih mož, med njimi več sodnikov in profesorjev.

Berlin, Nemčija, 20. septembra. — Minister za prehrano Walter Darrre je prevzel diktaturo nad žitom ter je določil ceno za pšenico in riž, je določil gotovo množino pridelka ter naložil kazen za vsak prestopok proti tem določbam.

Za špekulacije pri prodaji žita so določene stroge kazni.

Poleg tega je tudi odločil, da se mora pridelalec pšenice zmanjšati, povišati pa se mora pridelalec ječmena in krme, lanu in konoplje.

ZITNA KONFERENCA ODGOĐENA

London, Anglija, 20. septembra. — Svetovna svetovalna komisija za žito je bila odgođena do 27. novembra. Na svojem zadnjem zasedanju je komisija določila za podonavske države kvoto 50 milijonov bušjev pšenice.

Ogrska je dobila 29 odstotkov, Romunska 24 odstotkov, Jugoslavija 22 odstotkov in Bolgarska 15 odstotkov cele kvote.

Prihodnja seja komisije bo v ameriškem poslaništvu. Predsednik komisije je ameriški poslanik Robert W. Bingham.

BERNT BALCHEN JE IZGINIL

Cape Town, Južna Afrika, 20. septembra. — Letalec Bernt Balchen, ki je v torek prišel s Sir Hubertom Wilkins v Capes Town in je bil bolan na vnetju slepiča, je nenadoma izginil in ga ni mogoče najti.

Balchen se je izkrcal s parnika Wyatt Earp, na katerem sta se pripeljala z Wilkinsom, in je takoj najel taksi in se odpeljal v bolnišnico, da bi bil operiran. Wilkins je zastoj čakal na kako poročilo o njem. Sopotniki so rekli, da je Balchen našel v hotelu zdravnika. V taksi je že bila njegova prtljaga in ker Balchena ni bilo, je šofer prtljago pripeljal zopet na parnik.

Balchen se je proslavil na poletu z admiralom Byrdom čez Atlantik in na južni tečaj.

PREDSEDNIK SE BO ODLOČIL ŠE PREDNO SE BO KONGRES SESTAL

Združene države bodo kmalu priznale Sovjetsko Rusijo. Iz precej zanesljivega vira se je izvedelo, da se bo predsednik odločil za ta korak, še predno se bo sestel ameriški kongres meseca januarja. Priznanje Sovjetske Unije se mora završiti prej, predno pridejo do besede oni kongresniki, ki temu odločno nasprotujejo.

SOVJETSKA INDUSTRIJA JE ZAOSTALA

Ruske železnice prevažajo samo žito. — Premog in ruda ležita na kupih. Lahka industrija je zaostala.

Moskva, Rusija, 20. septembra. — Sovjetska Rusija je zaostala daleč za svojim industrijskim programom za leto 1933. Navzlic velikemu napredku v nekaterih industrijah vlada ne bo mogla izvršiti svojega industrijskega načrta.

V celi produkciji je letos napredovala industrija samo za 2 odstotka v primeri z produkcijo v istem času lanskega leta. Neizgotovljeni podatki za julij in avgust ne kažejo tolikega napredka, da bi industrija bila od lanskega leta povišana za 16 odstotkov, kakor je pričakovala vlada.

Lahka industrija, ki izdeluje predmete za splošno uporabo, ne kaže nikakega napredka nad lanskim letom, lesna industrija pa je celo padla za 6 odstotkov. Vlada je jasno pokazala svoj namen, da povzdigne težko industrijo, vsled česar je lahka industrija tako zelo zaostala.

Veliko težavo povzroča prevoz, vsled česar industrija ne dobiva potrebnega surovega materiala. Razni material je prevažalo komaj 50,000 železniških voz na dan, ko bi jih po načrtu komaj zadostovalo 53,000.

V sedanjem času prevažajo ruske železnice samo žito. Izvzavredno bogata letošnja žetev je dala ruskemu narodu, ki je trpel veliko pomanjkanje, novo upanje za brezskrbno življenje. Toda ta zmaga ima svojo senčno stran, kar se tiče industrije. Cele armade delavcev so bile poklicane iz tovarn, da so pomagali pri žetvi in mlatvi, vsled česar je bilo mnogo tovari zaprtih in je bilo izdelovanje za nekaj časa ustavljeno.

Železnice opravljajo svoje delo po vladnem načrtu v polni meri, toda, ker za prevoz žita ni na razpolago več železniških voz, industrija zelo trpi.

Pridelek premoga, od katerega je po večini odvisna produkcija v raznih industrijah, bo težko dosegel 84,000,000 ton, kot določa vladni načrt. Na dan izkopljejo približno 200,000 ton premoga. Ako vzamemo povprečno 310 delovnih dni v letu, bi bilo v celem letu izkopanega 62,000,000 ton premoga.

Isto velja o železu in jeklu. Načrt zahteva 9,000,000 ton železa in 8,950,000 ton jekla na leto. Do sedaj je bilo vsake kovine na dan pridelane 20,000 ton, iz česar se more sklepati na letni pridelek 6,500,000 ton.

Predsednik Roosevelt bi bil Rusijo že pred meseci priznal, pa je posvetil vso pozornost programu gospodarske obnove.

V zvezi s tem bo stopilo na površje tudi vprašanje dolga, ki ga dolguje Rusija Združenim državam.

Amerika je posodila Kerenski-jevi vladi 272 tisoč milijonov dolarjev; privatni carski dolg znaša 86 milijonov dolarjev; razne ameriške tvrdke zahtevajo za zaplenjeno lastnino v Rusiji tristo milijonov dolarjev.

Moskva je že namignila, da se bo začela takoj po priznanju baviti s tem dolgom.

Washington, D. C., 20. septembra. — Predsednik Roosevelt je pooblastil Henry Morgenthaua, Jr., gubernerja farmsko-kreditne administracije, naj se začne pogajati s Sovjetsko Rusijo glede velikih ruskih nakupov ameriškega bombaža in drugih farmskih pridelkov.

PRINC BO PUSTIL FORDA

Montreal, Kanada, 20. septembra. — Sin bivšega nemškega prestolonaslednika, princ Luis Ferdinand, ki je zaposlen v Fordovih tovarnah, se bo v decembru vrnil v Nemčijo.

LINDBERGH GRE V RUSIJO

Stockholm, Švedska, 19. septembra. — Ch. A. Lindbergh ima pripravljen svoj aeroplan v Landskrona, da poleti v sovjetsko Rusijo.

Lindbergh si je preskrbel ruski potni list in tudi dovoljenje, da sme letati nad ruskim ozemljem, ker namerava ostati v Rusiji dalje časa in bo tudi s sovjetskimi vladnimi zastopniki razpravljalo o letanju.

Iz Karlskrona do Ljeningrada, kjer se misli Lindbergh najprej vstaviti, je 600 milj; iz Ljeningrada pa se bo najbrže odpeljal v Moskvo. Pozneje se bo najbrže vrnil v Ameriko čez Sibirijo, Kitajsko in Japonsko. Toda Lindbergh naglo preminja svoje načrte in je tudi mogoče, da bo iz Moskve letel v Berlin, od tam na Škotsko, od koder se bo s parnikom vrnil v Ameriko.

V Stockholmu je Lindbergh vprašal ameriškega poslanika Lawrence Steinharta, ako bi imela washingtonska vlada kaj proti temu, da gre v Rusijo. Poslanik je vprašal državni department v Washingtonu in je prejel odgovor, da ameriška vlada nima ničesar proti njegovemu potovanju v Rusijo, ako potuje samo kot turist.

Stockholm, Švedska, 20. septembra. — Charles A. Lindbergh je s svojo soprogo odletel z letališča v Karlskrona, ne da bi naznanil svoj cilj. Njegov aeroplan je letel v smeri proti severozhodu.

Ker je Lindbergh dobil ruski vizum, v Stockholmu, je najbrže odletel proti Ljeningradu.

"Glas Naroda" Owned and Published by SLOVENE PUBLISHING COMPANY (A Corporation) Place of business of the corporation and address of above officers: 222 W. 12th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

"Beneška noč" slovenskega za- bavnega društva "Slovenec" pri Revnem Lazarju se preteklo ne- deljo zaradi slabega vremena ni mogla vršiti. Cele štiri dni je ne- usmiljeno deževalo in časopisi so za nedeljo prerokovali največjo nevihto, ki je imela priti z juga, kjer je vihar prejšnje dni napra- vil velikansko škodo. Tudi v ne- deljo dopoldne se je vreme drže- lo še vedno kisto, in dasi se je po- poldne zvedrilo in je bil lep je- senski dan, vendar se na piknik nisimo pripravili ter smo ga odlo- žili na prihodnjo nedeljo, 24. sep- tembra. Piknik bo zopet na starem shajališču newyorških Slovencev v gozdu nad Revnim Lazarjem.

kraju, sem bila ob pogledu na pri- pravljeno gostijo in številno zbra- no družbo tako presenečena in iznenadena, da so se mi še par ur potem noge šibile. Na kaj takega nisem nikoli mislila, še manj pa pričakovala. Prav iz srca se zahvaljujem vsem mojim prijateljicam in njih možem ter sestram in bratu moja- ga moža in mojim sošolkam za ta- ko lepo darilo, katero ste mi po- darili za moj rojstni dan, ter po- leg tega tudi preskrbeli, da so bi- le mize bogato obložene z vsemi dobrotami. Hvala hišnemu gospodarju Johnu Nagode in Jožetu Zelene, ker sta sode in plesišče tako lepo okrasila ter skrbeli, da je bila pi- jača hladna za odrasle in otroke. Razume se, da je tudi naš godec Math Gregorin s svojo harmoni- ko k zabavi obilo pripomogel, da smo se lahko tudi pošteno zavrti- li.

Iz Slovenije.

Novi grobovi.

V čestiti starosti 93 let je umr- la v Borovnici Jera Švigelj, mati uglednih javnih delavcev in inte- ligenov, ki jim je z ljubeznijo in požrtvovalnostjo ugledila pot v življenje. — V Ljubljani je umrla Kar- la Rocco, taša zdravnika dr. Mi- nara. — V Braslovcah je umrla Ma- rija Marčičeva, soproga upokoj- nega nadučitelja.

kolesom iz Petrovč v Celje. Na- sproti je privozil kmečki voz, ki ga je pa Koštomaj očitno pre- pozno opazil. Motorno kolo je tre- ščilo v sprednji del voza. Pri tem je oje zadelo Koštomaja s tako si- lo v prsi, da mu je prebito levi del prsnega koša in ranilo srce. Koštomaj je takoj izdihnil. Pri karambolu se je oje zlomilo in se je pokvaril sprednji del motorne- ga kolesa.

Tragična smrt lovškega čuvaja.

7. septembra dopoldne se je pri- petila na Bukovici, v malem na- selju Selške doline, huda nesreča, katere žrtev je postal obče pri- ljubljeni, simpatični lovski čuvaj Alojzij Rihtaršič, star 30 let. Mla- denič je baš čital "Lovea", ko je zasilil iz naproti ležečega Hrasti- nika pasji lajež. Stopil je iz hiše pogledat, kaj je. Zgledal je ne- kega psa, ki je podil proti Selščici dve srni. Živali sta se umikali psi- tako, da bi bila morala bežati ena srna tik mimo čuvajeva doma.

Obvestili so takoj celjsko reše- valno postajo. Reševalni avtomo- bil je kmalu prbrzel na kraj nesre- če, a se je moral vrniti prazen, ker je bil Koštomaj že mrtev. Truplo so položili na travo ob ce- sti, dokler ni prispela sodna komisija, ki je ugotovila dejans- ki stan. Ponoči so prepeljali Koš- tomaja v mrtvašnico na okoli- škem pokopališču. Kdo je zakri- vil nesrečo, še ni točno ugotov- ljeno. Koštomaj zapuša vdovo s štirimi otročkici.

V nedeljo 3. septembra zvečer je šel 24-letni duinar Ivan Caj- hen na Teharju pri Celju preno- čevati na skednju. Ponoči mu je postalo slabo in je vstal. V temi je padel s pada na zemljo in si po- škodoval glavo. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je na- praznik 8. septembra umrl zaradi nastalega krvavenja možga- nov.

Požig na Grobelnem.

7. septembra malo pred 1 po- noči je nastal ogenj v gospodar- skem poslopju posestnika in go- stilničarja Lenasija v bližini po- staje na Grobelnem. Plameni so kmalu objeli vse poslopje. V ve- liki nevarnosti sta bila tudi hiša in drvarnica, ki stojita komaj tri metre od gospodarskega poslopja. Da nista pogoreli tudi ti dve po- slopji, je zasluga gasilcev iz St. Vida, ki so kmalu prispeli na kraj požara in obvarovali hišo in dr- varnico, dočim je gospodarsko po- slopje pogorelo do tal.

To je Rihtaršič opogumilo, da je tekel v 50 korakov oddaljeno hišo svojega brata, kjer je imel spravljeno svojo puško. Vložil je naboje, nato pa je hotel pomiriti domačega psa, ki je pričel divje lajati, in ga spraviti v gajbico. Ker pa se žival ni dala ugnati, jo je Rihtaršič odrinil s kopitom. Čev puške je imel obrnjeno na- ravnost proti sebi. To je bilo žanj- usodno. Čeprav puška sicer ni bi- la napeta, se je vendar eden na- bojev sprožil Rihtaršiču v trebuh. Nesrečnej je opetekaje se napravil le par korakov, nato pa se je zrušil v nezavestnem stanju na tla. Na puškin pok so seveda takoj prihiti iz hiše domači, ki so z grozo našli Lojzeta v obup- nem stanju. Prenesli so ga v hišo, toda še preden je dospela zdrav- niška pomoč je fant že izdihnil.

Dve smrtni nesreči pri Celju.

Na Mali Šmaren okrog 20. se je dogodila na državni cesti ob biv-šem vojakem vezbalšču med že- lezniškim prehodom v Medlogu pri Celju, kjer se je odigrala zna- na avtobusna katastrofa, in Lev- čem motociklistična nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. V tem času se je vračal 30-letni trgo- vski potnik Josip Koštomaj iz Po- lul pri Celju s svojim motornim

GOSPODARSKI MIR.

Iz raznih delov dežele prihajajo precej vznemirljiva poročila o stavkarskih gibanjih, ki resno ovirajo admini- stracijo pri njenem delu za gospodarsko obnovo Združe- nih držav.

Zvezni senator Robert F. Wagner je kot predsednik narodne razsodiščne oblasti pozval delodajalce in delavce, naj mirno uravnavajo medsebojne nespornosti.

Na vsak način je treba preprečiti izgube, ki bi jih ne imela le delo in kapital, pač pa tudi dežela v splošnem.

Delodajalci so bili zadovoljni s posredovanjem raz- sodiščne oblasti, protivijo se le oni sporni točki postave za industrijalno obnovo, ki daje delavcem pravico, da se smejo pridružiti katerikoli strokovni organizaciji ter ta- kozvane kompanijske unije popolnoma izključuje.

Organizirani delavci so kar preko noči dobili pravice, za katere so se borili dolga desetletja. Vsled tega ni nič čudnega, če so postali bolj pogumni in neodvisni ter bolj samozavestno nastopajo.

V takih razmerah je vzdržanje gospodarskega miru y Združenih državah zelo težaven problem.

Dobrobit naroda je odvisen od konstruktivne rešitve yseh perečih vprašanj.

Deželi je zanimena lepša bodočnost le pod pogojem, da se poveča zakupna sila najširše plasti naroda. Ta plast pa sestoji skoro izključno le iz delavcev.

Delavski voditelji se tega prav dobro zavedajo, pri- tem pa ne smejo pozabiti, da more imeti delodajalec de- lavca le tako dolgo v službi, dokler mu donša njegovo pod- jetje dobiček, oziroma dokler mu ne donša izgube.

Z višjimi plačami so v zvezi tudi višje cene, toda nji- hovo naraščanje mora biti omejeno.

Razmere se bodo izboljšale, če se bodo nasprotja med- obema strankama omilila, ne pa povečala.

Od sodelovanja vseh razredov ameriškega naroda je odvisen uspeh širokopoteznega vladnega načrta.

Upati je, da se bodo vsi nespornosti uravnali mir- nim potom, brez vladnega vmešavanja.

V skrajnem slučaju bo pa morala vlada poseči vmes, kajti predsednik Roosevelt si je za skrajni slučaj zjam- čil tudi diktatorsko oblast.

Lorain, Ohio.

V soboto, dne 23. septembra ob 8. uri zvečer priredi Slovenska Čitalnica kulturni večer. Prišli bodo gostje iz Clevelanda. Govo- rili bodo: pesnik Mr. Zorman, Mr. Lah in Mr. Kogoj. Ki bo kazal tu- di slike, in bomo imeli priliko, da vidimo naše Lorainčane, ki so bili v Clevelandu na pevskem festi- valu. Nastopil bo naš pevski zbor "Naš Dom", soli, dueti, trio, pia- no, dve violini itd. To bo krasen večer za vse navzoče. Vstopnina bo samo 15c za odr- asle, za šolarje pa 5c. Po prirreditvi bo prosta zabava in ples. Naj nihče ne zamudi tega krasnega večera.

Lorain, Ohio.

Zahvalim se obenem tudi vsem možem gori omenjenih, kateri so z veseljem petjem mnogo pripomo- gi k zabavi onega večera, kateri mi ostane za vedno v spominu na vas drage prijateljice in prijate- lji, katerim se še enkrat iz srca zahvaljujem jaz in moja družina. Mrs. Mary Hodnik, 538 Cummings Ave.

POZDRAVI!

Predno se podam v stari kraj, pozdravim Slovence širom Ame- rike, posebno pa mojega sina Mike Leskošek in njegovo ženo Fran- čiško, Veroniko Moresnik in Fr. Saška. Zahvalim se jim, ker so me spremili na kolodvor.

Lepo se zahvalim osebnju potni- škega oddelka "Glas Naroda" za njihov trud, ker so mi vse tako v redu preskrbeli. Priporočam jih vsem Slovencev širom Amerike! Še enkrat srčna hvala vsem skupaj! Mike Leskošek iz Yukon, Pa.

S. V. M. A. S. A.

V nedeljo, dne 24. septembra, bo peti sv. maša ob 10. uri in mo- litve za pok. Johnom Kalishem (petletnica smrti), v slovenski cerkvi sv. Cirila na Osmi cesti. Uljudno vabim vse sorodstvo, znanec in prijateljje blagopokoj- nega moža. Mrs. Fannie Kalish, 1710 First Ave., N. Y. C. (2x 20&21)

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU V JUGOSLAVIJO V ITALIJO Dni 200 \$ 4.25 Lir 100 \$ 8.80 Dni 300 \$ 7.10 Lir 200 \$ 17.25 Dni 400 \$ 9.30 Lir 300 \$ 25.90 Dni 500 \$ 11.45 Lir 400 \$ 39.75 Dni 1000 \$ 22.60 Lir 500 \$ 42.75 Dni 5000 \$ 110.50 Lir 1000 \$ 84.25

ALI STE ZAVAROVANI ZA SLUČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALL SMRTI? AKO SE NISTE, TEDAJ VAM PRIPOROČAMO JUGOSLOVANSKO KATOLIŠKO JEDNOTO V AMERIKI. Najbolj liberalne podpore svojim članom. Vprašajte za pojasnila našega lokalnega tajnika ali pišite na: GLAVNI URAD J. S. K. J., ELY, MINNESOTA

VABILO NA "Beneško Noč" KATERO PRIREDI V ZVEZI S PIKNIKOM Slovensko Zabavno Društvo "SLOVENEK" V GOZDU NAD REVNIM LAZARJEM V NEDELJO, 24. SEPTEMBRA, 1933. Izreban bo honorulski orel, na dražbi pa bo prodan kanarček v kitajski kletki. NA RAZPOLAGO BO NA RAŽNJU PEČEN PRAŠIČEK IN KRANJSKE KLOBASE Z ZEJLEM. VSTOP BREZPLAČEN ZAČETEK ŽE DOPOLDNE ZA OBINO UDELEŽBO SE PRIPOROČA "SLOVENEK"

DRUŠTVA NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE.

Peter Zgaga

— Dober svet je zlata vreden. Včasih je pa skoro neizvrljiv. Po- sebno bogataši raje razpolagajo z dobrim svetom nego z denarjem. Bogatin je šel po ulici. Naspro- ti mu pride revno obločen človek in ga pridi vboigame. — Ali te ni sram prosjačiti? — ga nahruli. — Mlad si in zdrav si videti. Čemu se dela ne lotiš? — Povsod sem že vprašal, pa me nikjer nočejo. — I, kje bi se že kaj dobilo. Kaj pa v oni tavnari tam? Saj je zapisano na tabli, da iščejo de- lavce. — Sem že vprašal — je odvr- nil siromak — toda povedali so mi, da vzamejo na delo samo ože- njene, ki morajo skrbeti za dru- žino. — Lej, lej, — se je začudil bo- gatin. — Čemu se pa ne oženiš? Oženi se, pa ti bodo dali delo...

— Kakor znano, je Indija pod an- gleškim gospodarstvom, in Anglezji ravnavajo z Indijci dosti sabše ne- go z živino. Visoki angleški dostojanstve- nik je inspiciral veliko kaznilnico v Kalkuti. Pokusil je hrano, ogledal je ce- lice, govoril s tem in onim kaz- nencem in rekel domačemu go- vernerju: — Vse je v najlepšem redu. Kaznenci so videti veseli in zado- voljni. Samo enega sem videl — v zadnji celici na desno, ki mrko zra predse in preklinja svojo uso- do.

— Že vem, — je odvrnil gover- ner. — Imenuje se Lapat Rab. Ju- tri ga bomo obesili. Obesjen bo nav- zle temu, da je nedolžen. To ga pa strašno jezi. — Otroci so božji blagoslov. Če so trije, štirje ali če jih je pet. Toda če jih je devet ali deset, je skoro preveč tega božjega blagoslova. Nekaterim so pa še trije ali štir- je preveč.

Ko se je poročil postaren mo- ski z mlado in živo vdovo, je kar tri priženil. Po enem letu so zopet krstili in nato vsako leto, včasih po dvakrat. Ko jih je bilo de- set, se ga je lotil obup, šel je v svojo sobo, se zaklenil in nameril revolver na sence.

— Vse, kar je prav — je mrm- ral. — Enkrat mora biti tega konec. Vsako leto otrok. — Ze je mislil sprožiti. Nenadoma se je zdrznil, odložil orožje in re- kel: — Nak, ne bom se. Ne vem zagotovo, če sem jaz kriv. Mogo- če bi ustrelil nedolžnega človeka.

Statistika pravi, da je v New Yorku nekaj nad devet milijonov duš. Koliko sre je v New Yorku, pa nobena statistika ne ve in ne pove. No, prav dosti jih ...

Adam ni bil samo prvi mož na svetu. On je bil tudi prvi mož, ki ni imel tačke.

In zato pravi sv. Pismo, da je živel v paradizu.

Igralke in profesionalne lepote si dajo vsega vraga zavarova- vati. Nekatere imajo zavarovano lepoto svojih nog za stotisoč do- larjev; prste na nogah za dvaj- set tisoč dolarjev; pa tudi obraz za primeroma visoke vsote.

Časopisje poroča, da si je dala neka lepota zavarovati svoj na- smešek za pol milijona dolarjev. Njen nasmehek je bolj nekaj nebe- ško lepega. Nobena druga se ne zna tako nasmehniti kot ona.

Pa vzemimo, da bi po naključ- ju ali nesreči izgubila svoj na- smešek. In da bi ji zavarovalna družba izplačala pol milijona do- larjev. Ej, to bi se punca sme- jala!

Za časa vojne je bilo splošno pomanjkanje vsakovrstnih stva- ri. Ribničanu se je vse skupaj ne- umno zdelo in je začel umirati. Ker niso imeli žegnane sveče pri hiši, so šli k sosedu ponjo. Sveča je gorela, Ribničan je pa umiral, pa se mu ni nikaj ljubilo poslo- viti se od tega sveta. Sin je ne- strpno gledal zdej svečo, zdaj o- četa. Slednjič pa pravi: — Tak oče, umrite, no, sej vežite, de sveč- na naša ...

KRATKA DNEVNA ZGODBA

POZAR

Na zapadnem obzorju mesta je vrelo nebo v prepletajočih se krvavo rdečih pramenih ognja. Mestne ure so bile enajst pred polnočjo. V noč so zagrmeli trije topovski strelci. Nad strehami so odmevali glasovi trobent.

Kašelj. Nebo je bilo daleč neokrog razžarjeno. Zvezde so medlele, ugašale druga za drugo v bližini in oblakih črnega dima. V daljavi je nenehoma treskalo, pokalo. Zanimol-kežim ognja je širil strah.

Vo do neba. Bučanje tromb, brlj-ganje piškal je presekal zadnje niti zavesti. Vse se je dvigalo v en sam val groze, v katerem so umirala rezka povelja. Vse zaman. Vse zaman! Trobente poje: — Umik! Umik!

Hitrost je moral kmalu skrečiti. Vozil je skozi vzhodno polovico mesta. Ulice so bile vse bolj živahnje. Ljudje so se stekali od vseh strani, tekli dalje in zbegani, zapopeli vpraševali drug drugega, kje gori.

Klemen je stiskal ustnice v skrajnem naporu. Avto je drvel stopetnajst kilometrov skozi noč. V Klemenovih očeh pa je bil mir. V čisto sta iz globokih, s temnimi kolobarji obkroženih votlin gledali dve drobni, ostro se svetlikajoči točki. V ličih belih kakor kreča, ni bilo kapljice krvi.

Najvišji kamini se je zamajal. Počasi se je zavrtel in v veličastnem loku pričel padati, zadel ob drugega in tretjega, potegnil oba za seboj z gorečo gore in v poslušnem trusu treščil z obema na glavno poslopje. Zemlja se je stresla, zabobnela iz ostrja. Plazovi isker plamen in kamenja so šinili kviku in spet se je vsul na polja in travnike goreč dež. Potem pa je požar v razbesnelu plenu zaigral svojo smrtno pesem. V pišu belega viharja je izginilo vse, kar se ni umaknilo ali zbežalo. Nekje daleč so nenehoma hrneli motorji rdečega križa.

Mladi Klemen se ves čas ni genil od volana. V njem je bila ves čas le ena misel, ki je prevpila vsa do neba segajoča godbo razdejanja: Kaj sem... jaz... jaz... ki Ali do konca ni prišel. Spet je bilo, kakor da mu je okrog usten zaigral trpek nasmeš. Ali v njem ni bilo več nobenega vprašanja ne misli. Zakaj in čemu sta odgorovala v požaru njegove misli, ki je že ugasnila. Saj tam je gorelo nekaj povsem drugega, nekaj povsem njemu tujeja.

Ko je privozil mimo zadnjih hiš, ga je objelo morje plamenov. Še nekaj smukov, in avto se je ustavil pred nepopisno podobo razdejanja tiste volje, ki ga je vodila. Klemen se je naslonil na volan. V njegovem obrazu ni trenila najmanjša mišica. Zdelo se je, kakor bi se mu ustnice bile zgrenile v trpkem nasmehu. Ali v prsih mu je bilo, kakor da se mu zemlja izmika izpod nog, da valovi kakor ženske grudi, da stoče, joka, vpije, da se vije od bolečine, da ji drobovje vre od onemoglega besa, da prvi skoči vsmeri preganjanu zver vsa v plamenih v neskončno noč.

Mladi Klemen se ves čas ni genil od volana. V njem je bila ves čas le ena misel, ki je prevpila vsa do neba segajoča godbo razdejanja: Kaj sem... jaz... jaz... ki Ali do konca ni prišel. Spet je bilo, kakor da mu je okrog usten zaigral trpek nasmeš. Ali v njem ni bilo več nobenega vprašanja ne misli. Zakaj in čemu sta odgorovala v požaru njegove misli, ki je že ugasnila. Saj tam je gorelo nekaj povsem drugega, nekaj povsem njemu tujeja.

Čez nekaj časa je Klemen avto spet pogazal. Spet so se oglasile trobente. Pridrveli so tovorni avtomobili z gasilci. Vozovi polnih črnih pošasti s svetlikajočimi se sekirami za pasom in vrvmi preko ramen so šinili mimo kakor vihar. Za njimi so zdrveli avtomobili polni vojakov. Na cesti so se zablistali goli bajoneti, gozd štrlečih jeklenih nožev.

Preko Klemenovih kakor izklesanih lic je zdrknula solza. Noč je bila izpremenjena v goreč dan. Bilo je, kakor da je solnce padlo na zemljo in se razbilo v tisoč plamenov, se razlilo in preplavilo vse pokrajino. Kakor srebrne kače so se vili mogočni prameni vodnih curkov visoko med plamene in izginjali v zraku. Še preden so se dotaknili razbeljenega kamenja in padajočega železja. Signal za signalno je rezal divji truš in svetlo noč, nad katero se je grozeče božilo temno nebo. — Vpiti je množice, vzkriki gasilcev in eksplozije so naraščale od trenutka do trenutka. V žaru nenehoma divje nihaljočih belih, rumenih in krvavordečih zubljev so se svetlikali bajoneti, ki so krotili mračno, neugnano morje ljudstva. Kakor majhne črne pike, sem in tja begajoče, je bilo videti gasilce in vojake v svetlih in sivih čeladah na robu ognjenega morja, ki jim je pljuskało v obraz in se zdaj pa zdaj vzpelo med strahotno lomlja.

Mladi Klemen je vozil. Iz steklenih oči mu je sijala blazna misel: "Dalje! Dalje! — Videti motam — svoje roke!" Okrežaje se je polnilo z zadušljivimi plini. Kmalu je zavel v obraze topel veter. Nad črnimi slemenji je nenehoma rdelo nebo. Zdjaj pa zdjaj ga je prepregel rumen blisk. Potem je zabobnelo. Množica je vpila, vzkrikala, hotela dalje, se mečkala, teptala telesa. Vse je besnelo. Tega in onega je pošiljeval

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO N A DOPIŠNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

V Clevelandu, O. je preminul poznani rojak John Vidervol, doma iz Dolenje vasi pri Ribnici, odkoder je prišel v Ameriko pred 31. leti.

V Chicago, Ill. je bil Jos. Fess, češki fant, ki je sodeloval pri znanem Karlovem umoru in s svojo izpovedbo spravil v zapor tri sokrivce — Johna Milošiča, Ivana Grlica in Vero Karl — zadnji petek obsojen v ječo za 99 let. Državni pravdnik je priporočil sodniku "milo kazen" zanj iz razloga, ker je priznal zločin in pričal za državo glede drugih krivcev. Sodnik mu je res dal "milo kazen". Fess je pričal pri treh obravnava, da je on ustrelil Geo. Karla, zakar je dobil \$800. Zadnji sokrivce v tej aferi, Edward Veselka, ki je tudi priznal krivdo, bo obsojen 27. septembra.

V Peoria, Ill. je dne 10. septembra med kopanjem v reki Illinois utonil John Mramor, star 31 let in doma iz Rakoka na Notranjskem. Potapljalci sta tudi Annie Terpel in njena sestra, toda ribiči, ki so bili v bližini, so ju rešili. Mramorja niso mogli rešiti. Zapustil je ženo in osemletno hčerko.

KDO NAM MORE VEDRITI IN OBLAČITI

Profesor Oswald Flamme je objavil v Zborniku berlinske tehnike razpravo o vplivu letalstva na vreme. Avtor dokazuje, da mora sleherni letalo omajati ono "zračno ravnotežje", kadar visijo kapljice vodne sopare nepremično nad zemljo. Letalo sproži zvočne valove, električne tresljaje in plinske curke. Vse to zruši ravnotežje v ozračju. Posledica tega pojava so nepričakovani oblaki in solnčen nebu in nalivi. Profesor Flamme navaja tudi več zanimivih primerov, ki dokazujejo omenjeno odvisnost. V Hamburgu sta nekoga dne skoro istočasno pristali dve velikanski letali: "DO-X" in "Junkers H-38". Pol ure pozneje se je utrgal oblak, čeprav so prerokovali vsi napovedovalci solnčno vreme. Tudi prebivalci urarskega središča Schaffhausna blizu letališča v Friedriehshafnu so navajeni dežja. Čim odrine Zeppelin v Južno Ameriko in se prikaže nad mestom, takoj prične v Schaffhausnu deževati. Ta dež traja navadno 10—15 minut in se konča, čim izgine zrakoplov. Odtod je razvidno, da morajo dežja potrebni kmetje vabiti na obisk letale. Mesto, nad katerim krožijo letale, bo vedno imele slabšo vreme, posebno, če se gibljejo letala v neznatni višini.

POVRNE VAM VAŠO MLADENIŠKO MOČ

NEGA-TONE je čudovito zdravilo za bolne in obolele ljudi. Potem ko ste ga rabili en teden, boste opazili velika izboljšanja in z stalno uporabo tega vam vrne normalno zdravje in moč. Nobeno zdravilo nima tako markantne zgodovine kot NEGA-TONE. Milijone možkih in žensk je pridobilo nazaj svoje zdravje in moč v zadnjih 45 letih. NEGA-TONE se prodaja v vseh lekarnah. Pažite, da dobite pravi NEGA-TONE. Ne jemljite ponaredb, so brez vrednosti. —Adv.

Vašočite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Ste namenjeni v Evropo?

Kdorkoli želi potovati letos v domovino, za stalno, ali le na začasni obisk svojcev, naj vsekakor piše po naša navodila za potovanje in prepričal se bo, da bo za mal denar udobno in hitro potoval. Pošljemo jih vsakomur brezplačno.

Slovenic Publishing Company TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

DVE SIROTI Spisal A. D. ENNERY

Stara babura se je z največjim zanimanjem ozrla na Luizin obraz in njene lokave oči so naenkrat zažarele kot da se že skrivajo v njih skrivni nameni.

Brez staršev... brez znancev v Parizu! — je mrmrala sama pri sebi... kdo bi si mislil, da me bo doletela tolika seča!... Brusac je slučajno slišal te besede; stopil je k svoji materi in ji zašepetal: — Kaj ne, mati, da je zelo lepa?

In ubogi pohabljenec je ponavljal tiho, sam pri sebi: — Oh, da!... zelo lepa! Frochardka je popadla jeza, da si drzne njen sin imeti svoje mnenje in lepoti slepe sirote. Zaničljivo ga je torej premerila, rekoč: — Poberi šila in kopita in hajdi, se bomo že sama zabavala z gospodično!

Toda Peter se ni dal kar tako odpraviti, to pot se materine krutosti ni zbal. Pri misli, da bo lahko govoril z lepo siroto kakor se mu bo zahotelo, se je čutil ubogi pohabljenec skoraj srečnega. Seveda pa ni niti pomislil na neposlušnost, ko mu je mati osorno ukazovala, naj pobere svoj brus in izgine.

Oh, da, mati. — je dejal, — gospodični bo treba pomagati iskati... najti... Mati ga je pahnila od sebe in ubogi pohabljenec se je spodtaknil ob hodnik, da je malo manjkalo, da ni padel. A materino grobost je sprejel mirno.

Vzravnal se je zopet, kolikor je pač mogel, in celo nasmehniti se je skušal, ko je odgovoril materi: — Takoj grem z brusom zopet na cesto, toda gospodični bo treba pomagati, da zopet najde svojo sestro...

Ze dobro, — ga je prebila Frochardka, — to je moja stvar in jaz že vem, kaj delam. Luiza je slišala te besede, pa ni slutila, kaj tiči za njimi. Če bi bila mogla videti Frochardkin nasmeš, bi jo bila gotovo obšla groza.

Tako se je pa slepa sirota le bala, da bi ne ostala zopet sama na cesti. Tega se je tako bala, da se ni mogla premagati, da bi ne vprašala plaho: — Kaj ne, da me ne pustite tu, gospa? — Ne, nič se ne bojte, ne zapustim vas, ubožica!

In ker je Luiza iztezala roke v praznino, je pripomnila: — Stopite sem, tu pri vas sem... Peter je napravil nekaj korakov, potem se je pa ustavil in obrnil, da bi se enkrat videl Luizo. Čutil je nekaj, kar mu je bilo čisto novo, temu po materi naravi tako mačehovsko zavržnemu sinu.

Oziral se je na slepo siroto ves srečen in mrmral sam pri sebi: — Slep!... tako mlada in... tako lepa! Otožen smehljaj mu je zaigral na obrazu. Še enkrat se je ozrl na Luizo in zašepetal: — Lepa!... In kaj briga to tebe, pokveka!

Da bi si pregнал iz glave te misli, je pospešil korake. In ta čas, ko je brusac hitel proti mostu, je ostala Frochardka sama s slepo siroto in čudne misli so ji rojile po glavi. — Ah, prestara sem, pravijo, — je razmišljala, — da bi mi ljudje dajali miloščino... Seveda, starkam nihče ne daje rad vbogajme... Dobro... Dobro... In začela je znova ogledovati poteze na obrazu in postavu deklet... ki je prišlo po čudnem naključju v njene roke. In Frochardka je razmišljala: — Nihče bi ne rekel, da je slepa... na očeh se ji to ne pozna... Lepa je, zelo lepa... Obrazec princeze... Ljudje imajo radi mlade in lepe beračice. Dobro!... imeli jo boste, gospodje!... O, če bi jo videl moj angel Jakob!

Obmolnila je, videč, da se Peter vrača. Hitro je prišla Luizo za roko, kot bi se bala, da bi ji ne ušla. — Ne smete biti več tako žalostna, draga moja, — je dejala s sladkim glasom. — Morda se pa najdejo dobre duše, ki vam bodo pomagale iskati sestro...

Saj sem vam že povedala, gospa, da ne poznam v Parizu nikogar in da ne vem, na koga bi se obrnila... — Name, na koga neki! — Na vas, gospa? — Zakaj pa ne... name, dragica, na po-

šteno mater rodbine, ki vam bo pomagala iskati... — O, hvala lepa, gospa! — je zašepetala sirota. — Bog vam poplačaj dobroto, ki jo storite ubogi, zapuščeni siroti...

Starka se je izgledu ná tako negotovo nagrado zasmejala. Vendar je pa nadaljevala: — Da, dragica, opraviti imate s pošteno ženo, ki ni še nikomur storila nič žalega in bi bo srečna, da vas bo lahko sprejela pod streho, dokler ne najdete sestre, ki so vam jo ugrabili...

Luiza je hvaležno stisnila svoji zaščitnici roko. — Ah, gospa!... kako dobri ste, da ste se umilili mene, uboge neznanke. Mojo sestro bomo našli, kaj ne? Najdemo jo zopet! — Seveda, seveda jo najdemo, — jo je tolažila Frochardka... prav gotovo jo najdemo, če se bomo le malo potrudili.

Sama pri sebi je pa pripomnila: — No, potruditi se bo treba pošteno in čakati jo dolgo, zelo dolgo! Potem je pa znova prišla Luizo za roko, rekoč: — No, vidite, zdaj ste se pa že za silo pomirili tako, da lahko greva. In potegnula jo je za seboj, rekoč: — Ah, opozoriti vas moram, da vas ne vodim v palačo, dušica!

Luiza je žalostno povescila glavo. — Ah, gospa, zame so vsa stanovanja enaka, ker sem... — Saj res, — jo je prebila stara beračica, — pozabila sem, da ste slepi... In smeje je pripomnila: — Torej ni bilo nobenega povoda za ponižanje moje kraljevske palače.

Luiza k sreči teh besed ni slišala; ubožica je bila preveč zbegana, da bi se mogla zanimati za kaj drugega kot za svojo ugrabljeno sestro. In ko ji je Frochardka dejala: Pojdite, dete moje... no, le pojdite, nič se nikaner bojte, — se je dala voditi, češ, da starki popolnoma zaupa.

In dobro se vam bo godilo, — je dejala stara beračica lokavo. In ker se je bil njen pohabljeni sin tisti hip znova približal slepi lepotici, mu je zaklicala: — Pojdimo, Peter!

Ime Peter je Luizo nekoliko presenetilo. Frochardka je mislila, da hoče vedeti, kdo je, pa ji je povedala, da je Peter njen sin. — Vaš sin? — Da, — dober delavec, ki hodi od jutra do večera po mestu, da si služi vsakdanji kruh... in pomaga svoji ubogi materi... To je on, ki... — Me je rešil, — jo je prebila Luiza in stopila proti Petru.

Da, dušica, — je nadaljevala beračica, — ki je vas rešil izpod konj, kjer vaš položaj ni bil baš zavidanja vreden... Da, to je storil moj sin, nihče drugi. In tedaj je slepa sirota brez zadrege iztegnila svojo prsto roko, da bi jo podala Petru.

Kako naj se zahvalim... za to, kar ste storili zame, gospod? In morda ste bili tudi sami v veliki nevarnosti, ko ste skočili proti konjem, da bi ne rešili.

(Dalje prhodnjč)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNODRUSTVO za Greater New York in okolico, ink. Predsednik: FRANK NOTKO 847 E. 73rd St. New York City. Podpredsednik: MICHAEL UREK 1718 Gates Avenue, Brooklyn, N. Y. Tajnik in arhivar: JOSEPH POGACHNIK 688 Liberty Avenue, Williston Park, L. I. Blagajnik: PETER RODE 73-25 87 Place, Glendale, L. I. Zastojnik: RADO VAVPOTIČ 22-15 — 28th St., Astoria, L. I. Nadzorni odbor: ANTON KOMRNIK 161-21 — 45 St., Richmond Hill, L. I. ANTON CVETKOVICH 222 Sohona Ave. Brooklyn, N. Y. FRIED VILBERG 73-25 — 87 Place, Glendale, L. I.

Gospa REGINA Roman iz življenja: ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

36 Tomu je bilo čudovito pri sreči, ko so se mala otroška usteca dotaknila njegovih. Tega Urška še ni nikdar storila; nikogar ni poljubovala kot stariše in tudi Tom se ne bi nikdar upal dotakniti se njenih ustnic. Tom je bil vseeno nekoliko v zadregi. ... Sedaj pa sem lačen in žejen ter mislim, da gremo domov. Kolikor vem, je tvoja mama spekla krofe in tako si jih poželim. ... Regina pride za njima in pravi s slabotnim glasom: — Tako trudna sem od strahu; malo moramo še počivati. ... Predvidno položi Regino na travo. Toda takoj se zopet zave in ko vidi skrbna obraza obeh in Urškine solze, pravi z nasmehom: — Bodite brez skrbi, saj ni nič. Samo tako čudno mi je bilo, ko sem videla Urško v nevarnosti, ko sem se prebudila iz spanja. ... Regina pa krepko vstane in ga smeje pobožna preko oči. — To je prvokrat v mojem življenju, da sem se onesvestila. ... Tom globoko potegne sapo. V velikih skrbih je bil za Regino. ... Tako ostanejo še vsi v travi kake četrt ure in vsakdo skuša drugemu pomagati. ... Dobra kraljica! Regina ga začudeno pogleda. ... Turdi Urška je z veliko slastjo. Doživljaj je pozabila mnogo prej, kot ostala družina. ... Kaka sreča, Tom, da smo vas vzeli s seboj v Transvaal. Zdaj ste rešitelj našega otroka, — pravi Valter, ko Urška ni mogla ališati. ... Ker si se tako pobil, stric Tom, drugače pa cvetlice niso za moške, — pravi Urška. (Dalje prihodnjik.)

HUDIČ V BAVARSKI VASI LOV ZA ZLATIM ZAKLADOM

V neki od sveta odrezani vasi v bavarskem delu reke Ina je nastalo pred nekoliko dnevi ponoči nemajhno razburjenje. Neka kmetica je skočila skozi okno na cesto in je začela vpiti na ves glas, da je hudič vdrl v njeno sobo. ... Po tej zgodbi se je obožovala seveda vas z vilami, cepci, sekirami in puškami ter vdrla v spalnico nesrečne kmetice, ki je bil hudič prišel ponjo. ... Kmet se je bil odpeljal s kolesom nekam in se je ustavil do poznih ure v gostilni. ... Predsednik mednarodne demokratske zveze Sir Charles Close, pripominja k svoji zadnji statistiki, da znaša vse prebivalstvo na zemlji približno 1900 milijonov duš. ... ZDRAVI MEDTEM, KO DELATE Nobenih bolečin, nobenega ležanja, nobenih neugodnosti. Medtem, ko delate, zdravi Dr. Cherdron's Home Treatment vašo bolečo nogo. ... ADVERTISE in "GLAS NAPODA"

"GLAS NARODA" zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

PROTI BACILOM SO ZDRAVILA, PROTI ZVEZDAM...

Da so boleznj v zvezi z vremenom, se zdi na prvi mah verjetno, ampak da bi bile v zvezi z zvezdami, z veseljem, nak, tega pa ljudje 20. stoletja ne bomo tako brž verjeli. Pa je vendarle res, kakor nas prepričujejo učenjaki. Vreme je vsakokratno stanje našega ozračja, odvisno na eni strani od zemlje pod nami, na drugi strani pa od zvezdnatega neba nami. ... Znanost je dolgo časa to možnost s prezirno odklanjala in ko je leta 1890 neki zdravnik napisal knjigo o "Odlivnosti boleznj od vremena", ga je univerza v Kristijanji proglasila za mazača. ... Poslej se je začela vera v vse-možnost in vseprisotnost bacilov hudo majati in zdravniški strokovnjaki so se začeli mnogo bolj zanimati za vpliv vesolja na naše zdravje. Tako je dunajski

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTVANJE

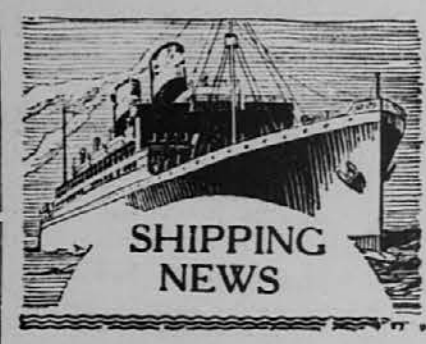

Table with shipping news: 23. septembra: Saturnia v Trst, Ile de France v Havre, Veendam v Boulogne. 26. septembra: Europa v Bremen, Statendam v Boulogne. 27. septembra: Washington v Havre, Mauretania v Cherbourg, Deutschland v Hamburg. 29. septembra: Paris v Havre, Olympie v Cherbourg. 30. septembra: Conte di Savoia v Genoa. 2. oktobra: Resolute v Hamburg. 4. oktobra: New York v Hamburg, Bremen v Bremen, Penangaria v Cherbourg. 6. oktobra: Majestic v Cherbourg. 7. oktobra: Milwaukee v Hamburg, Volendam v Boulogne, Augustus v Trst, Lafayette v Havre.

zdravnik dr. Viktor Baar raziskal, katere boleznj so se v teku zadnjih osem let širile v posameznih mesecih. V ta namen je pregledal 20.000 ordinacijskih zabeležb. In izkazalo se je, da nastopajo ob taistih vremenskih razmerah vedno taiste golezni. V januarju zvezete "Kristova roža" in z enako točnostjo se pojavijo ošpice, februar vzbudi zvončke in prinaša hripno, marec lapuh in pljuči-ico, april skromno vijolice in neskrumni revmatizem, maj šmar-nice pa naduho in vnetje slepiča, junij vrtnico in žolčne kamne, vroči julij spremljajo srčne boleznj, avgust prinaša nezgode na suhem in na vodah; v septembru se začno dvigati megle in se pojavljajo vratna vnetja, ki narajajo ves oktober in november; in decembra, ko tudi za ljudi ni več dosti zelene krme, se začno oglašati vse močnejše prebavne težkoče. ... Vodka neke berlinske porodnišnice je ugotovil, da so neke vrste krči, eklampsija, nedvomno v zvezi z mrlzimi zračnimi tokovi. ... Kajti zvezde nam "vedre in oblače", od vesolja so odvisni zračni pritisk, vlaga, mraz, vročina, veter, električne, magnetične razmere. In zares has ni treba biti sram, če ne odločajo o našem zdravju in življenju zgolj mrzki, nevidni bacili, marveč nam vladajo zvezde vesolja. Samo to je: proti bacilom imamo pomočke, a proti zvezdam? ...

KOLIKO LJUDI JE NA SVETU

Predsednik mednarodne demokratske zveze Sir Charles Close, pripominja k svoji zadnji statistiki, da znaša vse prebivalstvo na zemlji približno 1900 milijonov duš. Pri šteju leta 1929 so dosegli 1827 milijonov ljudi. Najhitreje se množi prebivalstvo Kine in Japonske. V Mandžuriji je naraslo prebivalstvo od 14 milijonov leta 1914 na 30 milijonov. Japonska je tako gosto naseljena, da nujno potrebuje nadaljnega prostora za svoje prebivalstvo.

ZDRAVI MEDTEM, KO DELATE Nobenih bolečin, nobenega ležanja, nobenih neugodnosti. Medtem, ko delate, zdravi Dr. Cherdron's Home Treatment vašo bolečo nogo. Pišite MANCHER PHARMACAL CO., Slovenska Lekarna 15702 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio

ADVERTISE in "GLAS NAPODA"

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji: FRENCH LINE: 'ILE DE FRANCE' preko Havre 23. SEPTEMBRA \$101.23 \$182.00 ITALIAN LINE: 'SATURNIA' v Trst 23. SEPTEMBRA \$ 97.50 \$171.50 'Conte de SAVOIE' preko Genoa 30. SEPTEMBRA \$109.50 \$185.50 HAMBURG-AMERICAN LINE: 'DEUTSCHLAND' pr. Hamburga 27. SEPTEMBRA \$ 91.73 \$171.50 NORTH GERMAN LLOYD: 'EUROPA' preko Cherbourg 26. SEPTEMBRA \$104.84 \$185.50

BOZIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalec bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane. ILE DE FRANCE — 25. NOVEMBRA BERENGARIA — 29. NOVEMBRA EUROPA — 15. DECEMBRA AQUITANIA — 15. DECEMBRA ILE DE FRANCE — 16. DECEMBRA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj prihlasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA: Slovenic Publishing Company TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

V JUGOSLAVIJO Preko Havre NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU PARIS 29. SEPTEMBRA 29. Oktobra — 17. Novembra ILE DE FRANCE 11. Oktobra — 4. Novembra LAFAYETTE 7. Oktobra NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente French Line 19 STATE STREET, NEW YORK

Poziv! Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadevni, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno. Uprava "G. N."

V SLOVENIJO PO SOLNČNI JUŽNI PROGI V GENOVO ALI TRST VELIKE RAZKOŠNE LADJE Najhitrejša ekspresna vožnja do SLOVENIJE po Sredozemskem morju. Conte di SAVOIA ... 30. sep. REX ... 11. okt. Direktno železniško zveze iz Genova. Potnike bo sprejel zaupnik družbe ter jih bo pravočasno spremljal na hitre brodovale, vozne v Slovenijo. DIREKTA SLUŽBA DO TRSTA SATURNIA ... 23. septembra VULCANIA ... 21. oktobra Druga odplutja: AUGUSTUS 7. oktobra; AUGUSTUS 18. nov.; AUGUSTUS 22. dec. Krasni prostori — Izzvratna kabina. Vprašajte kateregakoli agenta ali pa ITALIAN LINE 'ITALIA' - 'COSULICH' 1 STATE STREET, NEW YORK CITY